

2ο ΓΕΛ ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΑΣΗ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ Κ.ΓΛΑΡΟΥ

Ποια θαλάσσια είδη είναι απειλούμενα στο Αιγαίο Πέλαγος;

Κοινό δελφίνι

Κάποτε ήταν το πιο διαδεδομένο είδος δελφινιού στην Ελλάδα, αλλά τα τελευταία 40 χρόνια ο πληθυσμός του έχει υποστεί σοβαρή μείωση. Στην Ελλάδα το μέσο μήκος του είναι 1,80 μ. και το βάρος κυμαίνεται γύρω στα 90 κιλά. Λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία για τον παγκόσμιο πληθυσμό, μπορεί να καταδύεται για την τροφή του έως 300 μ. και για περισσότερο από 8 λεπτά, όταν όμως ζει σε παράκτιες περιοχές οι καταδύσεις του είναι πολύ πιο μικρές σε βάθος και διάρκεια. Σύμφωνα με στοιχεία από την περιοχή του εσωτερικού Ιονίου, η διαίτά του αποτελείται κατά κύριο λόγο από σαρδέλες, φρίσσες, γαύρους, ζαργάνες, κεφαλόποδα κ.α. Οι γεννήσεις πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των θερμών μηνών ενώ η μέγιστη ηλικία τους τοποθετείται μεταξύ των 20 και 50 ετών. Το κοινό δελφίνι συναντάται κυρίως σε περιοχές με βάθη έως 200 μέτρα και κοντά στην ακτή. Υπάρχουν συγκεκριμένες ομάδες που ζουν στον έσω Ιονικό και Κορινθιακό κόλπο, οι οποίες είναι απομονωμένες. Στις ελληνικές θάλασσες συναντάται στο εσωτερικό Ιόνιο, στον Κορινθιακό Κόλπο, στο Θρακικό Πέλαγος, στις Βόρειες Σποράδες,

στο Σαρωνικό Κόλπο, στο **Νότιο Ευβοϊκό**, στα Δωδεκάνησα, στο **Βόρειο Ευβοϊκό** και Παγασητικό, στις Κυκλάδες, στο βορειοανατολικό Αιγαίο (μεταξύ των ελληνικών νησιών και των τουρκικών ακτών) και στο Θερμαϊκό. **Στο Αιγαίο** ο σημαντικότερος οικότοπος είναι στη Θράκη

Φουσητήρας

Πρόκειται για το ζώο με τον μεγαλύτερο εγκέφαλο που έχει καταγραφεί ποτέ στο ζωικό βασίλειο, ο οποίος ζυγίζει κατά μέσο όρο 8 κιλά. Ο μεσογειακός πληθυσμός των φουσητήρων θεωρείται απομονωμένος. Το μέγιστο μήκος που έχει καταγραφεί για αρσενικά και θηλυκά στη Μεσόγειο είναι γύρω στα 17,3 μ. και 10,5 μ. αντίστοιχα. Ο φουσητήρας καταδύεται σε βάθος 500-1.000

μ. προκειμένου να τραφεί με καλαμάρια, που είναι και η βασική του τροφή. Ο μέσος όρος κατάδυσης είναι 25-60 λεπτά για τους αρσενικούς και 20-24 λεπτά για τους θηλυκούς, αν και οι βαθύτερες καταγεγραμμένες καταδύσεις πλησιάζουν τα 2.000 μ. και τις 2 ώρες. Η εποχή της αναπαραγωγής είναι από τα μέσα Ιουνίου ως τα τέλη Αυγούστου και έχουν μέσο όρο ηλικίας τα 70 χρόνια (ίσως και περισσότερο). Στην Ελλάδα συναντάται κατά μήκος της Ελληνικής Τάφρου (από τα Δυτικά των Ιονίων νήσων και της Πελοποννήσου έως τα νότια της Κρήτης και τα νοτιοανατολικά της Ρόδου), στο Μυρτώο Πέλαγος και σε περιοχές **του Αιγαίου Πελάγους**, ειδικά όπου υπάρχουν μεγάλα βάθη. Η Ελληνική Τάφρος είναι η σημαντικότερη περιοχή για τους φυσητήρες στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρη τη Μεσόγειο με βάση την υπάρχουσα γνώση. Ειδικότερα για την πληθυσμιακή ομάδα που ζει ή επισκέπτεται τα νερά της Ελληνικής Τάφρου γνωρίζουμε ότι είναι περίπου 200 άτομα όλων των ηλικιών, ενώ για το σύνολο των ελληνικών θαλασσών ο αριθμός τους δεν υπερβαίνει τα 300 άτομα. Ο αριθμός αυτός πιθανόν να εκπροσωπεί και το μεγαλύτερο μέρος των φυσητήρων που ζουν σε ολόκληρη την ανατολική Μεσόγειο. Ζουν σε κοινωνικές ομάδες που αποτελούνται από ενήλικα θηλυκά και από 4-12 νεαρά άτομα. Έχουν την ικανότητα, να μεταδίδουν τα πολιτισμικά στοιχεία τους, (τη γλώσσα, τη δομή και την ιεραρχία της κοινωνίας, τους χάρτες τροφής κτλ) από τη μητέρα στο νεογέννητο. Χρησιμοποιούν ήχους για να προσανατολίζονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους.

Αιγαιόγλαρος

Ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii*) είναι ο μόνος γλάρος που απαντάται αποκλειστικά στη Μεσόγειο. Εκ πρώτης όψεως, μοιάζει πολύ με ένα κοινό είδος γλάρου, τον Ασημόγλαρο (*Larus cachinnans*), με άσπρο σώμα και γκριζες φτερούγες με μαύρες άκρες. Είναι όμως λίγο μικρότερος (50εκ.), με κόκκινο ράμφος και σκούρα πόδια και επιπλέον, στον αέρα είναι πιο φίνος και ευκίνητος. Όπως και για τα περισσότερα θαλασσοπούλια, οι γνώσεις μας για τον Αιγαιόγλαρο εστιάζονται γύρω από την εποχή της αναπαραγωγής. Αναπαραγόμενοι πληθυσμοί έχουν καταγραφεί στην Αλγερία, στην Κύπρο, στη Γαλλία, στην Ελλάδα, στην Ιταλία, στο Μαρόκο, στην Ισπανία, στην Τυνησία και στην Τουρκία. Οι χώροι φωλεοποίησης του είδους διαφέρουν αρκετά

μεταξύ τους αν και στην πλειοψηφία τους οι αποικίες βρίσκονται σε απομονωμένες βραχώδεις νησίδες με αραιή βλάστηση. Η κύρια απειλή που αντιμετωπίζει το είδος σχετίζεται με την ενόχληση των αναπαραγόμενων πουλιών από την παρουσία του ανθρώπου πάνω στις νησίδες, κάτι που συνδέεται με δραστηριότητες όπως η κτηνοτροφία, ο τουρισμός, η αλιεία, το κυνήγι και η συντήρηση και κατασκευή υποδομών. Απειλή επίσης αποτελεί η μείωση του ιχθυαποθέματος που είναι διαθέσιμο στα πουλιά και ο πνιγμός σε αλιευτικά εργαλεία, αλλά και η ρύπανση των θαλασσών και η θήρευση. Αρνητική επίδραση τέλος, πιθανώς να έχει και ο ανταγωνισμός του με τον Ασημόγλαρο για χώρο φωλεοποίησης και τροφής, καθώς και η αλλαγή της φυσικής μορφολογίας των νησίδων από την υπερβολική βόσκηση

ΠΗΓΕΣ

<http://thalassaproject.mom.gr/displayITM19d30.html?ITMID=21&LANG=GR>

http://www.ornithologiki.gr/page_cn.php?aID=29